

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-26S/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200117
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Hrašnová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:4021200117.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8 NR-26S/19/2021

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Hrašnovej a členov senátu Mgr. Pavla Ištóka a JUDr. Iny Šingliarovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, so sídlom Mierové nám. 1, Ilava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, IČO: 30 798 841, Kancelária Nitra, so sídlom Štúrova 22, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaNR/2917/2020, ČRZ: 57206/2020 zo dňa 18. mája 2020, takto

rozhodol:

8 NR-26S/19/2021

- I. Správny súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Žalobou napadnutým rozhodnutím č. KaNR/2917/2020, ČRZ: 57206/2020 zo dňa 18.05.2020 žalovaný rozhodol podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého administratívneho rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) o odňatí poskytovania právnej pomoci žalobcovi v právnej veci o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €, t. č. vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9C/183/2009.

2. Dňa 15.04.2020 žalovaný písomne informoval žalobcu o začatí konania o odňatí poskytnutia právnej pomoci podľa § 14 zákona č. 327/2005 Z.z. a oboznámil ho s podkladmi rozhodnutia. Žalobca bol vyzvaný, aby sa k zisteným skutočnostiam vyjadril a predložil alebo navrhol dôkazy, ktoré považuje za potrebné doplniť. V podaní zo dňa 29.04.2020 žalobca uviedol, že Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 118/2020-47 uviedol, že žalobca je osoba v hmotnej núdzi

a má právo na právnu pomoc. Žalovaný vlastnou činnosťou zistil, že týmto rozhodnutím bol žalobcovi ustanovený advokát na zastupovanie v jeho právnej veci vedenej pred ÚS SR.

3. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/22/2010-240 zo dňa 07.07.2010 súd ustanovil žalobcovi Centrum právnej pomoci za zástupcu v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €. Rozhodnutím žalovaného sp. zn. 1748/2014 (N 1342/10), č. k. KaHC-/2835/2013-62550/2014 zo dňa 21.10.2014 v spojení s rozhodnutím č. sp. KaNR/2917/2020, ČRZ: 19714/2020 zo dňa 11.02.2020 bol žalobcovi na zastupovanie v konaní pred súdom v právnej veci o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €, vedenej na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp. zn. 9C/183/2009 určený advokát: JUDr. Igor Horanský, so sídlom E. F. Scherera 2, Piešťany.

4. Zo spisových materiálov vedených u žalovaného ohľadom žiadosti o poskytnutie právnej pomoci žalobcovi vyplynuli ďalšie dôležité skutočnosti ohľadom majetkových pomerov žalobcu (najmä z konaní vedených pod č. sp. KaNR/29399/2019, KaNR/21327/2019, KaNR/32731/2019), ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o trvaní nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi.

5. Dňa 04.11.2019 bola žalovanému doručená odpoveď ÚS SR na žiadosť o súčinnosť, v ktorej ÚS SR okrem iného oznámil, že v roku 2019 bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie. Konkrétne nálezom sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018 vo výške 4 000,- €, nálezom sp. zn. III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019 vo výške 500,- €.

6. Dňa 22.11.2019 bola žalovanému doručená odpoveď Okresného súdu Piešťany na žiadosť o súčinnosť, v ktorej súd okrem iného oznámil, že žalobcovi bolo nálezmi ÚS SR priznané finančné zadostučinenie. Konkrétne nálezom sp. zn. I. ÚS 255/2017 zo dňa 09.10.2017 vo výške 2 000,- €, nálezom sp. zn. I. ÚS 514/2017 zo dňa 20.12.2017 vo výške 500,- €, nálezom sp. zn. I. ÚS 572/2017 zo dňa 24.01.2018 vo výške 1 000,- €, nálezom sp. zn. I. ÚS 642/2017 zo dňa 07.03.2018 vo výške 500,- €, nálezom sp. zn. I. ÚS 25/2018 zo dňa 30.05.2018 vo výške 2 000,- €, nálezom sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018 vo výške 4 000,- €.

7. Dňa 23.09.2019 bola žalovanému doručená odpoveď Okresného súdu Piešťany, pričom zo zaslaných dokumentov vyplýva, že žalobca si zmluvne dohodol s advokátkou JUDr. Alenou Kaplanovou obstaranie (zakúpenie) zájazdu pre svojho otca ako dar k životnému jubileu. V zmluve medzi žalobcom a advokátkou bola skutočnosť, že žalobca na účet advokátky prevedie alebo dá previesť sumu 2 300,- € a v rámci súdneho konania na Okresnom súde Prešov sa žalobca domáha vrátenia danej čiastky od advokátky.

8. Dňa 04.12.2019 bola žalovanému doručená odpoveď ÚS SR na žiadosť o súčinnosť, v ktorej ÚS SR oznámil, že žalobcovi nevyhovelo vo veci jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že jeho majetkové pomery neodôvodňujú ustanovenie advokáta. ÚS SR poukázal, že len nálezmi ÚS SR bolo žalobcovi od roku 2015 priznané finančné zadostučinenie vo výške 19 000,- €. Okrem toho bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to od roku 2016 v sume 12 300,- € a v skoršom období v sume 22 600,- €.

9. Žalobca k zisteným skutočnostiam uviedol, že nemá vedomosť, komu boli priznané finančné prostriedky vyplatené, pretože sa voči nemu už viac ako 10 rokov vedú viaceré exekučné konania, čo znamená, že sa k nemu nedostanú žiadne peniaze, lebo tieto sú automaticky buď zadržané exekútormi, alebo automaticky použité na vyplatenie dlhov, či už dobrovoľných alebo nútených. Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že nemá vedomosť, kde a akým spôsobom boli finančné prostriedky vyplácané, keďže každý z povinných súdov odvedie súdom určenú výšku finančného zadostučinenia na účet, ktorý uvedie ten, ktorému sa súdom priznalo finančné zadostučinenie.

10. Žalovaný mal na základe zistených skutočností preukázané, že žalobcovi boli opakovane súdmi priznané a vyplatené finančné prostriedky v značnej výške. Súdy vyplatili tieto prostriedky spôsobom, ktorý si určil sám žalobca., t. j. stali sa jeho majetkom. Žalobca zároveň predložil žalovanému doklady, na základe ktorých je preukázané, že s týmto majetkom vie aj disponovať, keďže advokátke vyplatil 2 300,- € na zabezpečenie zájazdu pre otca.

11. Dôležité pre posúdenie stavu materiálnej núdze v zmysle zákona č. 327/2005 Z.z. je samotný príjem žalobcu, jeho majetok a schopnosť týmto majetkom disponovať. Žalovaný zo zistených skutočností uzavrel, že napriek tomu, že sú voči žalobcovi vedené exekučné konania, tento podľa vlastných vyjadrení mal vyplatiť rôzne čiastky v niekoľkonásobnej výške svojim údajným veriteľom. Ak dochádza ku kráteniu majetku akéhokoľvek žiadateľa o právnu pomoc nezodpovedným správaním alebo účelovými úkonmi samotného žiadateľa, čím sa žiadateľ snaží dostať do stavu materiálnej núdze, takéto konanie žiadateľa nemôže byť považované za súladné s morálnymi ako aj právnymi princípmi. Takéto správanie akéhokoľvek žiadateľa o právnu pomoc je taktiež v rozpore s účelom samotného zákona č. 327/2005 Z.z., ktorým je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Konanie v podobe možného zneužívania a obchádzania práva vo forme zbavovania sa majetku za účelom získania prospechu v podobe bezplatnej právnej pomoci a na to nadväzujúce výhody procesnej strany sporu nemôže vo fungujúcom právnom štáte požívať právnu ochranu. Žalobca mal v priebehu poskytovania právnej pomoci, resp. v prehodnocovanom období od januára do decembra 2019 k dispozícii finančné prostriedky v nemalej výške a mal možnosť s tými prostriedkami aj disponovať. Žalobca počas poskytovania právnej pomoci žalovaného o tomto majetku neinformoval.

II. Žaloba

12. Žalobca sa včas podanou žalobou (01.06.2020) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaNR/2917/2020, ČRZ: 57206/2020 zo dňa 18.05.2020, jeho zrušenia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Okrem tohto rozhodnutia žalobca v podanej žalobe napadol ďalších 41 rozhodnutí, ktoré sú špecifikované v uznesení Krajského súdu v Nitre č.k. 26S/27/2020-99 zo dňa 26.01.2021. Týmto uznesením boli jednotlivé rozhodnutia vylúčené na samostatné súdne konania.

13. V podanej žalobe žalobca uviedol, že vo všetkých veciach sa posudzuje tá istá právna vec, ten istý skutkový stav, tie isté dôkazy. V podanej žalobe nie sú obsiahnuté konkrétne námietky voči konkrétnemu rozhodnutiu. Námietky majú paušálnu povahu, ktorá sa má vzťahovať na všetky žalobou napádané rozhodnutia.

14. Žalobca v podanej žalobe reagoval na argument žalovaného ohľadne vyplateného odškodného na základe rozhodnutí ESLP a ÚS SR a uviedol, že toto bolo vyplatené priamo oprávneným osobám, a nie jemu. Vyplatením jednotlivých odškodnení tak žalobca nemal získať žiadny majetok, ale len získal možnosť znížiť si svoje dlhy.

15. Žalobca ďalej uviedol, že si stav hmotnej núdze nezavinil sám, ale aj keby si ju zavinil sám, tak táto skutočnosť nie je zákonným dôvodom vedúcim k rozhodnutiu, ktorým sa odníma právo na právnu pomoc. Tiež poukázal na to, že žalovaný nerešpektoval zákonom stanovené lehoty na posudzovanie hmotnej núdze, ktorá je posledných 12 mesiacov, ale posudzuje cca 10 rokov späť.

III. Vyjadrenie žalovaného

16. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Napadnutým rozhodnutím žalovaný odňal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci vo veci žaloby o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €, vedenej na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp. zn. 9C/183/2009. Žalovaný zotrval na vydanom napadnutom rozhodnutí, keďže bolo zistené, že žalobca počas poskytovania právnej pomoci na základe rozhodnutia žalovaného nadobudol majetok vo výške, ktorá by postačovala na úhradu prípadných právnych služieb. Žalobca v prehodnocovanom období disponoval s majetkom, prostredníctvom ktorého si vedel zabezpečiť využívanie právnych služieb. V rámci administratívneho konania bolo tiež preukázané, že žalobca dokázal s týmto majetkom aj disponovať (zakúpenie leteckého zájazdu pre otca žalobcu v hodnote 2 300,- €, úhrada pôžičiek svojim veriteľom).

17. Žalovaný poukázal aj to, že žalobca si okrem iného nespĺnil svoju povinnosť v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., a teda neinformoval žalovaného o tom, že nadobudol nejaký majetok. V administratívnom konaní bolo nesporne preukázané, že žalobca počas prehodnocovaného obdobia od januára do decembra 2019 nadobudol majetok vo forme finančného zadosťučinenia na základe

viacerých súdnych rozhodnutí. Žalovaný poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/125/2019-336 zo dňa 07.04.2021, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí sťažnosti žalobcu voči uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. V záverečnej časti vyjadrenia žalovaný poukázal na ustanovenia zákona č. 327/2005 Z.z., ktoré aplikoval pri rozhodovaní o odňatí poskytovania právnej pomoci.

IV. Replika žalobcu

18. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že všetky priznané zadostučinenia boli priamo vyplatené oprávneným osobám na úhradu pohľadávok, dlhov, exekúcií, čo dokazujú zmluvy o pôžičke peňazí a ich vrátení, kde oprávnené osoby svojimi podpismi potvrdili prijatie peňažných splátok. V tejto súvislosti požiadal o pripojenie listinných dôkazov zo spisov Krajského súdu v Nitre sp.zn. 26S/11-15/2021. Poukázal aj na skutočnosť, že súd má možnosť si predvolať a vypočuť osoby, ktorých mená a adresy sú na listinných dôkazoch (zmluvách o pôžičkách peňazí a ich vrátení). Žalobca poukázal aj na právoplatné rozhodnutia súdov o tom, že je osoba v takej hmotnej núdzi, že má právo aj na oslobodenie od súdnych poplatkov. Na záver poukázal na rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 118/2020-47 zo dňa 02.04.2020 a II. ÚS 250/2021-15 zo dňa 12.05.2021, kde ÚS SR vyslovil záver, že je osobou v hmotnej núdzi a má právo na priznanie právnej pomoci. Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky sú sudy nižších stupňov právne viazané názorom ÚS SR.

19. Žalovaný sa k replike žalobcu nevyjadril.

V. Verejné vyhlásenie rozsudku

20. V zmysle § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 398/2022 Z.z. (ďalej len „zákon č. 151/2022 Z.z.“) prešiel výkon súdnictva od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave. Z uvedeného dôvodu je spis Krajského súdu v Nitre sp. zn. 26S/19/2021 vedený na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. NR-26S/19/2021.

21. Správny súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný podľa § 10 a § 13 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v spojení s § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 151/2022 Z.z. rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil dňa 13.12.2023, keďže žalobca v podanej žalobe neuviedol, že žiada nariadenie pojednávania a žalovaný súhlasil s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania.

22. Okrem uvedeného správny súd poukazuje aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Varela Assalino proti Portugalsku zo dňa 25.4.2002, č. sťažnosti 64336/01, v zmysle ktorého ESLP nedospel k záveru, že článok 6 Dohovoru vždy zahŕňa právo na verejné pojednávanie bez ohľadu na povahu otázky, ktorá má byť vyriešená; je legitímne, keď vnútroštátne orgány berú do úvahy požiadavky efektivity a hospodárnosti konania [rozsudok Jan-Ake Andersson proti Švédsku zo dňa 29.10.1991, séria A č. 212-B, s. 45, § 27; rozsudok E. F. proti Švédsku (č. 2) zo dňa 19.2.1998, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I, s. 168, § 46; rozsudok Schuler-Zraggen proti Švajčiarsku z 24.júna 1993, séria A č. 263, s. 19, § 58]. V konaní, v ktorom sa majú riešiť iba právne otázky, postačuje preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie a pre spor z nich vyplývajúci sa javia byť výhodnejšie skôr písomné vyjadrenia ako ústne prednesy. V predmetnom konaní sa správny súd (ktorý nie je súdom skutkovým, ale preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia, teda jeho právnu stránku) na základe predloženého administratívneho spisu zameral na skúmanie právnej otázky a správnosť aplikácie ustanovení zákona č. 327/2005 Z.z., preto aj v tomto konaní možno postupovať podľa záverov ESLP vyjadrených vo vyššie citovaných rozhodnutiach a vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

VI. Relevantné právne predpisy

23. Podľa § 4 ods. 1 písm. ii/ zákona č. 327/2005 Z.z. na účely tohto zákona je materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

24. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

25. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

26. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

27. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. oprávnená osoba je povinná oznámiť centru písomne do ôsmich dní zmeny všetkých skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

28. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z. Centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak sa v priebehu poskytovania právnej pomoci zistí, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi; ustanovenie § 6b tým nie je dotknuté,

29. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

30. Podľa § 32 ods. 2 veta prvá a druhá Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

VII. Posúdenie veci správnym súdom

31. Vychádzajúc z obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia, úlohou správneho súdu bolo posúdiť, či postupom žalovaného, konajúceho prostredníctvom CCP – Kancelária Nitra, nebol žalobca ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, a teda úlohou súdu bolo posúdiť, či je napadnuté rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

32. Žalobcovi bolo uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/22/2010-240 zo dňa 07.07.2010, ustanovené Centrum právnej pomoci za zástupcu v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €. Rozhodnutím žalovaného sp. zn. 1748/2014 (N 1342/10), č. k. KaHC-/2835/2013-62550/2014 zo dňa 21.10.2014 v spojení s rozhodnutím č. sp. KaNR/2917/2020, ČRZ: 19714/2020 zo dňa 11.02.2020 bol žalobcovi na zastupovanie v konaní pred súdom v právnej veci o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24 895,44 €, vedenej na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp. zn. 9C/183/2009 určený advokát: JUDr. Igor Horanský, so sídlom E. F. Scherera 2, Piešťany. Žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného došlo k odňatiu poskytovania právnej pomoci z dôvodu, že žalobca sa už nenachádza v materiálnej núdzi.

33. Okrem iných dôvodov pre odňatie poskytovania právnej pomoci (§ 14 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.) je takým dôvodom aj skutočnosť, že sa v priebehu poskytovania právnej pomoci zistí, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi. V zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, konkrétne podmienky materiálnej núdze podľa § 6 ods.

1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z., musí oprávnená osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

34. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že u žalobcu bola v priebehu celého poskytovania právnej pomoci od roku 2011 každoročne prehodnocovaná jeho majetková a príjmová situácia. Z ustanovenia § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. totiž vyplýva, že príjem sa na účely tohto zákona posudzuje nielen za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci a posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, ale tento príjem je potrebné prehodnotiť aj každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

35. Obsahom napadnutého rozhodnutia je aj preukazovanie príjmov za iné obdobie, ako obdobie od januára 2019 do decembra 2019 (ďalej len „prehodnocované obdobie“). Pre rozhodnutie však bolo relevantné, že žalovaný preukázal, že žalobca mal v prehodnocovanom období priznané čiastky, konkrétne išlo o priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- € (nálezom sp. zn. III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.05.2019 a vykonateľnosť dňa 03.07.2019) a priznané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000,- € (nálezom sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.03.2019 a vykonateľnosť dňa 28.05.2019).

36. V zmysle § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. má fyzická osoba právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak jej príjem nepresahuje 1,4 násobok sumy životného minima a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojim majetkom. Suma životného minima v roku 2019 bola do 30.06.2019 v sume 205,07 € (1,4 násobok tejto sumy je 287,10 €) a od 01.07.2019 v sume 210,20 € (1,4 násobok tejto sumy je 294,28 €). Úhrne za jeden rok by to predstavovalo sumu 3 488,28 € (1.722,60 € + 1.765,68 €). Žalobcov príjem v prehodnocovanom období bol z predložených dokladov o cca 1 000,- € vyšší.

37. Pre posúdenie podmienok podľa § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., či žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci s finančnou účasťou by sa posudzovalo, či príjem žalobcu neprevyšuje 1,6 násobok sumy životného minima. Išlo by tak o sumy 205,07 € (1,6 násobok tejto sumy je 328,11 €) a 210,20 € (1,6 násobok tejto sumy je 336,32 €). Úhrne za jeden rok by to predstavovalo sumu 3 986,58 € (1 968,66 € + 2 017,92 €). Žalobcov príjem v prehodnocovanom období bol o cca 500,- € vyšší.

38. Pri skúmaní napadnutého rozhodnutia vo vyššie uvedenom rozsahu je potrebné konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia ako aj zo šetrenia vykonaného pred jeho vydaním je jednoznačne preukázaná skutočnosť, že zákonná podmienka, ktorej naplnenie vedie k odňatiu poskytovania právnej pomoci (§ 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z.) preukázaná bola.

39. Neobstojí argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej so žiadnymi finančnými prostriedkami, ktoré mu boli vyplatené formou finančného zadosťučinenia osobne nedisponoval, keďže tieto išli priamo „oprávneným osobám“ na exekúcie, prípadne iné znižovanie jeho dlhov. Túto skutočnosť žalobca v konaní nepreukázal. A navyše ani v ostatných prehodnocovaných obdobiach od roku 2013 žalobca neuviedol existenciu žiadnej pôžičky, úveru, či exekúcie, ktoré uvádza v podanej žalobe a replike, preto sa táto jeho argumentácia v podanej žalobe a v doplňujúcich podaniach javí ako účelová.

40. Žalobca namietal, že si stav hmotnej núdze nezavinil sám a aj keby si ho zavinil, tak by táto skutočnosť nezakladala dôvod na odňatie poskytovania právnej pomoci. Správny súd uvádza, že v zmysle § 6 ods. 1 písm. a/ a § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z. sa na účely poskytovania právnej pomoci posudzuje príjem oprávnenej osoby, a nie aj jej výdavky. V konaní bolo preukázané, že žalobca mal v prehodnocovanom období príjem vyšší ako je 1,4 násobok, resp. 1,6 násobok sumy životného minima, a preto už nemá nárok na poskytovanie právnej pomoci bez finančnej účasti.

41. Rozhodnutie ÚS SR v inej právnej veci, v ktorej bolo žalobcovi v konaní pred ÚS SR priznané právo na poskytovanie právnej pomoci, nemá vplyv na toto konanie o odňatí poskytovania právnej pomoci a správny súd ním nie je viazaný.

42. Vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov správny súd dospel k záveru, že konanie aj rozhodnutie žalovaného sú v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z. a Správnym poriadkom, preto žalobu zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP. Správny súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré

by mu umožňovali prijať záver o tom, že práva a oprávnené záujmy žalobcu boli postupom správneho orgánu a samotným rozhodnutím porušené.

43. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvody, na základe ktorých by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať ich náhradu.

44. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia, na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).